

III. 3. 2. LOCURILE FIERBINȚII DIN JUDEȚUL CONSTANȚA

Agigea

În ziua de 01 ianuarie 1990 orele 08:30, conform cercetărilor efectuate de către Parchetul Militar Constanța, sold. Holban Dumitru, din U.M.02603 Agigea l-a împușcat mortal, în cap, pe colegul **Hodorog Petre**, prin măsura imprudentă a armamentului. Incidentul s-a produs în incinta unității militare.

Pentru fapta sa, sold. Holban Dumitru va fi condamnat la 3 ani și 6 luni de închisoare. În lucrarea *Armata română și Revoluția din 1989*(36) se prezintă faptul că, la aceeași dată și oră, ar fi decedat și sold. **Voica Josef Nicolae**, din aceeași unitate militară, fiind împușcat și el în cap. Acest fapt nu este luat în evidența Parchetului Militar Constanța.

Basarabi

Comandantul Garnizoanei Basarabi mr. Ion David a stabilit ca U.M.01527 să instaleze câte un post de pază la Oficiul P.T.T.R. și la Depozitul C.L. al I.U.G. și să pregătească o subunitate de intervenție care să acționeze, la nevoie, în zona de sud-sud-est a localității.

În după-amiaza zilei de 26 decembrie subunitatea de intervenție comandată de mr. Dan Doroftei este alarmată și trimisă să verifice informația conform căreia în via din spatele Bisericii de cretă, un grup de teroriști au executat foc de arme automate. Subunitatea formată din 7 cadre (3 ofițeri și 4 subofițeri) și 28 militari în termen, se va deplasa cu 2 autocamioane Daac. La intrarea în „orașul de carton” de fapt, 6 barăci în care locuiau romii, în jurul orei 18:00, militarii au coborât din mașini, cu intenția de a începe scotocirea vieii, din spatele baricadelor. La barieră li s-a adus la cunoștință că într-una din barăci este în desfășurare un scandal. La Dan Doroftei a ordonat Lt.maj. Lungu Daniel, însoțit de lt. Ilie Zinec și plb.Adj. Stanciu Veronica să verifice baraca respectivă. După somațiile regulamentare și după ce s-a cerut persoanelor găsite într-o cameră să iasă afară cu mâinile sus pentru a face verificările necesare, Antohi Ion a început să-l dezarmeze pe lt.maj. Lungu Daniel. Drept urmare, ceilalți militari au făcut uz de armă, fiind răniți **Antohi Ion**, **Criste Nedu** și **Ilie Sândel** (vezi Anexa nr. 19).

• În ziua de 01 ianuarie 1990 orele 13:00 Sold. Grozea Dorel din U.M.01347 Basarabi, jucându-se cu pistolul în dormitorul subunității, l-a împușcat mortal pe sold. **Moglan Petrică**. Pentru fapta sa sold. Grozea Dorel a fost condamnat la 2 ani închisoare cu executare la locul de muncă.

Cernavodă

• În ziua de 24 decembrie 1989 orele 15:00, **Bogdan Aurora** și **Stoian Costin**, care se deplasau cu un autoturism spre București, unde intenționau să se alăture revoluționarilor, au fost răniți, prin împușcare, de către militari din U.M.01248, care au considerat autoturismul suspect.

- În aceeași zi, la orele 22:30, **Langlans Corneliu** a fost rănit prin împușcare în incinta Centralei Nucleare-Electrice Cernavodă, de către sold. Costescu Valentin, din U.M.0406 Constanța.
- În ziua de 28 decembrie 1989 sold. **Brugger Csaba** din U.M.02644 Cernavodă a fost rănit prin împușcare, accidental, de către cap. Constantinoiu Ion, datorită manevrării imprudente și neregulamentare a armei, în dormitorul unității.
- În ziua de 02 ianuarie 1990, lt.maj. Chirila Gheorghe din U.M.02644 Cernavodă, aflat în dormitorul unității, a manevrat imprudent arma din dotare și l-a împușcat mortal pe sold. **Milu Nick**. Pentru fapta comisă lt.maj. Chirila Gheorghe a fost condamnat la 4 ani și 6 luni de închisoare, cu executare la locul de muncă.

Eforie Nord

În ziua de 02 ianuarie 1990 orele 20:30 **Gruie Petre** a fost împușcat mortal de către Panțu Ion, luptător din Gărzile Patriotice, la un baraj aflat la Eforie Nord, ca urmare a refuzului de a opri mașina la somație.

Ion Corvin Sat Vile

În ziua de 24 decembrie 1989 la ora 07:30 echipajele elicopterelor nr. 82, alcătuit din mr. **Toma Dumitru**, cpt. **Rusu Aleodor**, m.m. **Donosa Stroe**, m.m. **Popa Nicolae**, și nr. 89 format din lt.col. **Serghei Eftimie**, cpt. **Enache Mihai**, m.m. **Deleanu Gheorghe** și m.m. **Petrea Ștefan**, ambele din U.M.02010 Tulza au primit misiunea verbală să execute cercetare aeriană în zona Adamcliași. Au decolat la ora 08:05, au verificat zona ordonată și nedescoperind nimic deosebit se pregăteau de întoarcerea în unitate. În jurul orei 08:30 elicopterul nr. 89 s-a prăbușit, întregul echipaj pierzându-și viața. Conform Parchetului Militar Constanța, cauza acestui accident ar fi o defecțiune tehnică sau eroare de pilotaj.

Militarii din U.M.02010 Tulza sunt convingi că elicopterul a fost doborât de o rachetă A.A. trasă de către militarii de la U.M.01457 Medgidia, dar Parchetul Militar nu a descoperit indicii care să confirme această ipoteză.

Mihail Kogălniceanu

- În noaptea de 22/23 decembrie 1989 orele 23:00 s-a desfășurat un duel de foc între militarii din U.M.01295 și cei din U.M.01941, ca urmare a deschiderii accidentale a focului de către un militar infanterist aflat în misiune de pază în zona G.A.Z. -ului unității. S-a tras cu fa mână, numai cp.4 / U.M. 01295 consumând cu această ocazie peste 3.000 cartușe calibru 7,62 mm.
- În urma schimbărilor de focuri, un militar din U.M.01941 a fost rănit ușor (37)
- În ziua de 26 decembrie 1989 orele 16:00 **Anghel Claudia** a fost accidentată din culpa sa, de un T.A.B. condus de serg.maj. Cantor Ilie de la U.M.01295, la ieșirea din unitate.
- În ziua de 03 ianuarie 1990 orele 21:00 cap. **Bordei Constantin** din U.M.01295 s-a împușcat mortal din eroare cu arma pe care o deschisese.

36. ***, *Armata română și Revoluția din decembrie 1989*, Ed. Militară, București, 1998, p. 671.

37. *Ibidem*, p. 323.

Mangalia

- În ziua de 23 decembrie orele 06:30 Csabo Stefan se deplasa cu autoturismul proprietate personală pe drumul dintre unitățile militare din Mangalia. A fost oprit în dreptul U.M.02144 de către m.m.pr. Bolla Pavel, care executa controlul circulației în zonă. Acesta va apăsa din greșală pe trăgaciul armei din dotare, rămânând ușor pe Csabo Stefan.
- În ziua de 23 decembrie 1989 plt.maj. **Pilat Constantin** de la U.M.02123 2 mai, a fost rănit prin împușcare, accidental de către lt.maj. Cireșea Constantin, datorită manevrării imprudente a armamentului din dotare la momentul descărcării.
- În noaptea de 24 decembrie, conform relatării cdr(r) Preda Dumitru, șalupe nr. 581 aparținând U.M.02132 Mangalia a plecat în patrulare pe ghiol, efectuând următoarele manevre:

- 00:15- manevre de plecare de la chei;
- 00:30- schimb de semnale de recunoaștere cu Distrugătorul Mărășești;
- 00:40- se deschide focul din zona cheiului de vedete;
- 00:42- mitralionul de pe salupă a răpotat și el. Concomitent, comandantul șalupei face manevre de întoarcere sub acoperirea piciorului podului;
- 00:45- se deschide foc de către toate navele din apropiere.

În acest incident a fost împușcat mortal m.m.pr. **Dumitru Ștefan** iar militarii **Vasile Ion** și **Stan Daniel** au fost răniți. Incidentul a fost favorizat și de faptul că generatorul de curent de pe salupă s-a defectat și, o perioadă de timp, aceasta s-a deplasat fără lumini la bord, ceea ce a cauzat confuzia.

- În noaptea de 24 decembrie 1989 orele 04:00 sold. **Racoveanu Constantin**, din U.M.02132 Mangalia, în timp ce executa serviciul de patrulare pe podul Mangalia-Limara, a fost împușcat accidental de militari din aceeași unitate.
- În noaptea de 28 decembrie 1989 orele 02:30 sold. **Gavriliă Gheorghe**, din U.M.02091 Mangalia, a fost rănit prin împușcare de către un alt soldat în timpul descărcării armamentului. Militarul era în serviciu de patrulare în interiorul unității.
- În noaptea de 31 decembrie orele 02:00 sold. **Nedelcu Valerică** din U.M.02132 Mangalia, va încerca să se sinucidă, prin autoîmpușcare în abdomen. Militarul executa serviciul de patrulare, în incinta unității.

Medgidia

- În ziua de 23 decembrie 1989 orele 20:30, comandantul U.M.01457 Medgidia hotărâște să trimită salvarea unității pentru a-i ajuta pe militarii de la U.M.01248 care executaseră focuri de armă asupra unui autoturism care se deplasa pe itinerarul Basarabi/Medgidia. Deoarece salvarea avea defecțiuni la instalația electrică, deplasându-se cu farurile stinse, militarii de la Punctul de Control al U.M.01248 au considerat-o suspectă iar lt.Postoala Dan a executat foc asupra acesteia. Sold. **Bordusel Adrian**, șoferul salvării, va fi astfel rănit prin împușcare.

Neptun

- În ziua de 25 decembrie orele 01:00 plt.maj. **Prisăcaru Vasile**, aflat în incinta Companiei de Pompieri, a fost împușcat mortal, din eroare, de către un militar din cazarmă. Subofiterul a fost împușcat de soldat, pe timpul când alarmat și speriat de câteva focuri de armă dinspre barieră se îngheșuia să iasă afară pentru autoapărare.

- Soldatul avea arma încărcată și neasigurată și, alergând pe holul de ieșire, din panică sau împiedicându-se, a apăsat pe trăgaci.
- În aceeași noapte, la orele 05:00 sold. **Stoian Marian** a fost împușcat din eroare, de către m.m. Oneț Valentin, din aceeași unitate. Alături de soldatul militar, cât și soldatul făceau parte dintr-o patrulă constituită special pentru cercetarea pădurii din apropierea sediului Companiei de Pompieri. În condiții de oboseală și în starea de tensiune specifică aceluia moment, m.m. Oneț Valentin comandantul patrului, a deschis focul, din eroare, provocând rănirea militarului în termen.
- În ziua de 31 decembrie orele 16:30, sold. **Irimescu Ștefan**, din U.M.02196 Mangalia, aflat în serviciu de patrulare în Stațiunea Neptun, a fost rănit prin împușcare, din imprudență de către alt militar, datorită măsuriilor incorecte a armamentului.

Schitu

- În ziua de 12 ianuarie 1990, sold. Slăveanu Adrian Iuliu din U.M. 02052 Schitu, manevrând imprudent arma din dotare, l-a împușcat mortal în cap pe sold. **Dinu Costel**. Incidentul s-a produs în dormitoriul unității. Pentru fapta sa, sold. Slăveanu Adrian Iuliu a fost condamnat la 3 ani închisoare.
  - În conformitate cu Jurnalul de operațiuni al Marinei Militare, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 01:52 mr. Bursuc informează că asupra unei mașini care circula pe șoseaua Constanța-Mangalia s-a executat foc de către militarii din patrulă. La ora 02:53 același ofițer raportează că „în mașina poloneză erau patru persoane, din care două au fost rănite la picioroaie. Au fost transportate la Spitalul Eforie”.
- Reprezentanții Parchetului Militar Constanța nu au cercetat acest eveniment.

Tuzla

- În noaptea de 22 spre 23 decembrie U.M.01727 Constanța a fost solicitată telefonic să ia măsuri de asigurare a pazei la stația de televiziune Eforie Sud pentru a o apăra de eventuale atacuri teroriste. Comandantul unității, col. Mihalache, trimite o grupă de militari, comandată de căpitanul Atrăsoaie, pentru a trece la paza și apărarea obiectivului. Această subunitate ajunge la obiectiv în jurul orei 04:00.
- În dimineața zilei de 23 decembrie la orele 03:30, la Comandamentul Marinei Militare se ordonă ca o subunitate din U.M.02039 Mangalia să se deplaseze și să treacă la apărarea aceluiași obiectiv. Subunitatea era comandată de cpt.r.3 Serclăianu Ion.
- Modal în care subunitatea de la U.M.02039 s-a apropiat de turnul de televiziune (în salturi, în formație de lupă) și starea de tensiune a militarilor ce asigurau paza l-a determinat pe sold. Vadava Gheorghe să deschidă focul, convins fiind că acționează pentru realizarea misiunii primite; **Cpt.R.III Serclăianu Ion** a fost lovit de două gloanțe și a decedat.

Un revoluționar, **Muraru Stelică** trimis de către C.F.S.N.-ul de la Muzeul Marinei, împreună cu o fată de 17 ani, un băiat de 18-19 ani și altul de 25-26 ani să aperse stația de televiziune prezintă o versiune puțin diferită. După întâlnirea cu militarii marinari de la U.M.02039 s-a pomit pe jos, prin lanul de grâu, spre clădirea releeului. Când la 500m de turn s-a deschis focul asupra militarilor marinari. S-a continuat deplasarea pe burți, apoi s-a tras din nou către cei din turn, de data aceasta marinarii răpotând și ei.

La un moment dat Cpt.r.3 s-a ridicat în picioare, a scos o batistă albă în mâna dreaptă, în mâna stângă având centura cu pistolul în toc. A strigat spre tăr: „Nu aveți trupești oameni buni! Și a înaintat doi metri în fața mea, când a fost împușcat cu 3-4 gloanțe în piept. A căzut pe spate lângă mine”.

• În ziua de 23 decembrie 1989 orele 16:00 echipajul unei elicoptere format din mr. Neagoe Valerian, mr. Ene Marius și m.m. Iancu Ion care survola zona din apropierea localității Tuzla, a observat un autoturism parcat în afara localității și care părea suspect. Au deschis foc asupra acestuia cu armamentul de la bord, rănindu-l pe **Ghidănac Valeriu Valentin**, unul din ocupanții autoturismului.

Valul lui Traian

La 24 decembrie 1989, orele 01:00, **Vasile Radu** a fost rănit prin împușcare, accidental, de militari din formațiunile de ordine ale M.Ap.N., în timp ce se afla în executarea atribuțiilor de serviciu în triajul C.F.R. Valul lui Traian.

III. 4. CONSTĂNȚENI CĂZUȚI VICTIME ÎN AFARA JUDEȚULUI

În perioada 17 decembrie 1989 - 05 ianuarie 1990, încă **25 constănțeni (6 decedați și 19 răniți)** au căzut victime represivității ceaușiste sau lapei cu teroriști.

• Decedați:

Feciora Lorent, 38 ani, a fost împușcat la Timișoara, pe treptele Catedralei în ziua de 16 decembrie 1989 ora 18:00.

Duhnea Emil, 39 ani, a fost împușcat la București, la baricada din apropierea Pieței Universității, în ziua de 21 decembrie ora 24:00.

Sold. **Movara Theodor Horia**, 22 ani, a fost împușcat în cap, în București, pe când asigura paza U.M.02110, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 20:00.

Pavel Gheorghie, 34 ani, a fost împușcat în cap, pe când participa la apărarea U.M.02119 Codru, în ziua de 24 decembrie 1989 ora 22:00.

Chirița Vasău-Adriana, 13 ani, a fost împușcată în cap la Brăila, în ziua de 25 decembrie 1989 ora 16:00.

Sold. **Stroe Matei Napoleon**, 18 ani, a fost împușcat în zona toraco-abdominală, în cazarma U.M.0251 Băneasa, în ziua de 25 decembrie 1989 ora 21:00.

• Răniți:

Sleahției Laurenția, împușcat în cap, la Podul Decebal din Timișoara, în ziua de 17 decembrie 1989 ora 17:00.

Sold. **Nicoară Florin**, din U.M. 01140 Lugoj, împușcat în picior, în Piața Libertății din Timișoara, în ziua de 17 decembrie 1989 ora 17:00.

Purica Valentin, împușcat în plămân și mâna dreaptă, la Hotelul Intercontinental din București, în ziua de 21 decembrie 1989 ora 23:30.

Rusu Marin, rănit prin lovire cu corp dur, contondent, în Piața Universității din București, în ziua de 21 decembrie 1989 ora 23:30.

Sold. **Băcșiu Victor**, din U.M.01877 București, împușcat în picior, la Hotelul Ambasador din București în ziua de 22 decembrie 1989 ora 19:45.

Maior **Anghel Ioan**, din U.M.02010 Tuzla, împușcat în mâna dreaptă, la Academia Militară din București, în ziua de 22 decembrie 1989 ora 21:15.

Sold. **Bănică Daniel Valentin** din U.M.02658 București, împușcat în coapsa dreaptă, la Televiziune, în ziua de 22 decembrie 1989 ora 23:00.

Sold. **Gălceavă Daniel** din U.M.02658 București, împușcat în piciorul drept, la Televiziune, în ziua de 22 decembrie 1989 ora 23:00.

Mihalache Gheorghe, împușcat în soldul drept, pe B-dul Mărgeneului, în București, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 10:00.

Adam Ștefan, împușcat toraco-abdominal, la Televiziune, în București, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 18:00.

Sold. **Constantin Cristian**, din U.M.02317 București, împușcat în torace și mâna stângă, la Clubul Steaua, București, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 23:00.

Sergent **Bursova Traian**, împușcat în ambele picioare, în București, în ziua de 23 decembrie 1989 ora 23:00.